

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 141409 21 Rev
Banjaluka, 20.10.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca S.M. iz B., koga zastupa punomoćnik D.T., advokat iz B., protiv tuženih K.o. a.d. B., koju zastupa punomoćnik po zaposlenju B.K. i ZP E. a.d. B., koga zastupa punomoćnik po zaposlenju U.S., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 141409 21 Gž 3 od 04.06.2021. godine, na sjednici održanoj dana 20.10.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 141409 18 P 4 od 24.12.2020. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužioca da sud obaveže tužene da mu solidarno na ime naknade nematerijalne štete isplate iznose i to kako slijedi: iznos od 600.000,00 KM na ime duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti, iznos od 40.000,00 KM na ime pretrpljenog fizičkog bola, iznos od 4.000,00 KM na ime pretrpljenog straha i 40.000,00 KM na ime naruženosti, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od presuđenja pa do isplate, te da mu na ime neisplaćene rente za period od 17.04.2012. do 01.11.2020. godine (sa uračunatom rentom za novembar 2020. godine) isplate iznos od 51.353,79 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 04.11.2020. godine pa do isplate i na ime zakonske zatezne kamate na neisplaćenu rentu isplate iznos od 31.518,66 KM, te da sud obaveže tužene da mu na ime rente isplaćuju iznos od 552,00 KM mjesečno do desetog u mjesecu počev od 01.12.2020. godine do 01.12.2049. godine, kao i zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka.

Obavezan je tužilac da tuženima naknadi troškove postupka i to svakom tuženom iznose od po 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 141409 21 Gž 3 od 04.06.2021. godine, žalba tužioca je odbijena i presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 141409 18 P 4 od 24.12.2020. godine, potvrđena.

Odbijen je zahtjev tužioca da mu tuženi nadoknade troškove sastava žalbe u iznosu od 8.137,50 KM.

Blagovremenom revizijom, čiji sastavni dio je i revizija izjavljena neposredno od strane tužioca, drugostepenu presudu pobija tužilac iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovori na reviziju nisu podneseni.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca kojim traži naknadu nematerijalne i materijalne štete na ime izgubljene zarade u vidu rente, po svim vidovima štete i u iznosima kako je navedeno u izreci prvostepene presude, koju je pretrpio u saobraćajnoj nezgodi dok je bio maloljetnik.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da se 04.05.1992. godine dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj je tužilac kao dijete od 8 godina povrijeđen u kontaktu sa teretnim vozilom marke TAM, koji je bio vlasništvo OUR E.(pravnog prednika tuženog ZP E. a.d. B.), a kojim je upravljao njegov radnik P.V.; da je vozilo u vrijeme saobraćajne nezgode bilo osigurano kod Zajednice za osiguranje imovine i lica S. (u daljem tekstu: ZOIL S.), čiji pravni sljednik je tužena K.o. a.d. B.; da je tužilac u vrijeme saobraćajne nezgode imao 8 godina (rođen 01.01.1984. godine), da je u to vrijeme bio smješten u dječijem Domu R.V.; da je u toku postupka bilo nesporno da nije donesena osuđujuća krivična presuda protiv P.V., lica koje je upravljalo teretnim vozilom; da je tužilac tužbu u predmetnoj pravnoj stvari podnio 17.04.2012. godine.

Polazeći od utvrđenja da je tuženi K.o. a.d. B. pravni sljednik ZOIL S. (osiguravač vozila koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi), prvostepeni sud je zaključio da nije osnovan prigovor nedostatka pasivne legitimacije tuženog K.o. a.d. B., jer je kao pravni sljednik osiguravača u materijalno-pravnom odnosu sa tužiocem koji je pretrpio štetu i koji je aktivno legitimisan za vođenje predmetne parnice.

Imajući u vidu da je tužilac u vrijeme nezgode bio smješten u Domu R.V., prvostepeni sud je zaključio da je navedena ustanova bila njegov zakonski staralac, pa da je ona ili Centar za socijalni rad koji ga je smjestio u istu ustanovu, bio dužan voditi računa o pravima i interesima istog do njegovog punoljetstva, a da su to pravo imali i roditelji ukoliko im nije bilo oduzeto roditeljsko pravo.

Cijeneći da ne postoji osuđujuća krivična presuda protiv lica koje je upravljalo teretnim motornim vozilom u trenutku saobraćajne nezgode, prvostepeni sud je zaključio da se kod odlučivanja o prigovoru zastarjelosti ne mogu primijeniti rokovi zastarjelosti naknade štete nastale iz krivičnog djela propisane odredbama člana 377. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), već odredbe člana 376. ZOO, pa kako je od nastanka štetnog događaja do podnošenja tužbe protekao objektivni rok propisan odredbom člana 376. stav 2. ZOO, zaključuje da je potraživanje tužioca zastarjelo, zbog čega je odbio tužbeni zahtjev, navodeći da za ovakav zaključak nije od značaja tvrdnja tužioca da je saznao za

štetu kad mu je liječenje završeno 2014. godine, zbog toga što subjektivni rok za naknadu štete može teći samo u okviru objektivnog roka.

Drugostepeni sud je žalbu tužioca odbio i prvostepenu presudu potvrdio, temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Odluke nižestepeni sudova su pravilne i navodima revizije nisu dovedene u sumnju.

Iz činjeničnog utvrđenja nižestepeni sudova proizlazi da je tužilac u vrijeme nastanka štetnog događaja 04.05.1992. godine imao 8 godina (rođen 01.01.1984. godine) tj. da je u vrijeme nastanka saobraćajne nezgode bio maloljetnik i da je bio smješten u Dom R.V. u B.

Odredbom člana 385. stav 1. i 2. ZOO propisano je da zastarjevanje teče i prema maloljetniku i drugom poslovno nesposobnom licu, bez obzira na to da li imaju zakonskog zastupnika ili ne, te da zastarjelost potraživanja maloljetnika koji nema zastupnika ili drugog poslovnog nesposobnog lica bez zastupnika, ne može nastupiti dok ne protekne dvije godine od kada su postali potpuno poslovno sposobni ili od kada su dobili zastupnika.

To znači da, saglasno odredbi člana 385. stav 2. ZOO, ako maloljetnik i drugo poslovno nesposobno lice nemaju zastupnika, rok zastarjelosti za njihovo potraživanje počinje da teče, ali se on za njih ne može završiti (isteći) dok ne proteknu dvije godine od kad su postali potpuno poslovno sposobni, ili od kad su dobili zastupnika, što znači da je nastupio zastoj isteka roka zastarjevanja za određeno vrijeme - do isteka zakonom propisanog roka nakon punoljetstva.

Odredbom člana 376. stav 1. ZOO propisan je subjektivni rok za potraživanje naknade štete koji iznosi tri godine i počinje teći od dana saznanja oštećenog za štetu i lice koje je štetu počinilo. Subjektivni rok zastarjelosti teče unutar objektivnog roka i vezuje se za momenat saznanja za štetu i štetnika. Saznanje za štetu predstavlja saznanje o postojanju štete, a saznanje za lice koje je učinilo štetu predstavlja momenat kada su oštećenom dostupni podaci o ličnosti štetnika, s potrebnim podacima za preduzimanje odgovarajućih radnji u svrhu ostvarivanja naknade štete.

Stavom 2. ovog člana propisan je objektivni rok zastarjelosti koji iznosi pet godina i računa se od dana kada je šteta nastala.

Imajući u vidu činjenično utvrđenje nižestepeni sudova da tužilac nije dokazao da je šteta čiju naknadu traži prouzrokovana krivičnim djelom (što se ni navodima revizije ne dovodi u sumnju), pravilan je zaključak drugostepenog suda da su za odlučivanje o prigovoru zastarjelosti mjerodavne odredbe člana 376. ZOO, kojima je propisan rok zastarjelosti potraživanja naknade štete.

Kako je od nastanka štetnog događaja do podnošenja tužbe 17.04.2012. godine protekao objektivni rok zastarjelosti, pravilan je zaključak nižestepeni sudova da se tužilac ne može sa uspjehom pozivati na okolnosti kada je saznao za štetu ili kada mu je liječenje završeno, jer subjektivni rok za naknadu štete može teći samo u okviru objektivnog roka.

Pored toga, tužilac je u vrijeme nastanka saobraćajne nezgode bio štíćenik Doma R.V., što znači da je imao zastupnika, a nastupanjem punoljetstva 01.01.2002. godine postao je poslovno sposoban (član 108. stav 2. i 3. Porodičnog zakona - „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 54/02, 41/08 i 63/14), pa bi po proteku dvije godine od punoljetstva tj. 01.01.2004. godine, nastupila zastarjelost, čak i da on kao maloljetnik nije imao zastupnika (član 385. stav 2. ZOO).

Prema odredbi člana 360. stav 1. ZOO, zastarjelošću prestaje pravo zahtijevati ispunjenje obaveze, a zastara nastupa kad istekne posljednji dan zakonom određenog vremena u okviru kojeg povjerilac nije vršio svoje pravo, ako se onaj, na kome leži obaveza ispunjenja, pozove na zastarjelost.

Prema navedenom, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da je potraživanje naknade štete koju tužilac traži zastarjelo i da je u smislu odredbi člana 360. stav 1. ZOO prestalo pravo tužioca da traži ispunjenje obaveze od tuženih.

Prema izloženom, ni ostali revizioni navodi tužioca, kojima se prigovara pravilnosti primjene materijalnog prava, nisu osnovani, slijedom čega je odlučeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić